

Міністерство освіти і науки України
Київський національний університет
культури і мистецтв
Київський національний університет
театру, кіно і телебачення ім. І. Карпенка-Карого
Уманський державний педагогічний
університет ім. П. Тичини
Центральноукраїнський державний педагогічний
університет ім. В. Винниченка
Вінницький державний педагогічний
університет ім. М. Коцюбинського
Бердянський державний педагогічний університет
Гадяцький фаховий коледж
культури і мистецтв ім. І. Котляревського

«Філософія культурно- мистецької освіти»

Матеріали
Всеукраїнської
наукової конференції

24.03.2022
(24.06.2022)

Міністерство освіти і науки України
Київський національний університет культури і мистецтв
Київський національний університет театру, кіно і телебачення
імені Івана Карпенка-Карого
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини
Центральноукраїнський державний педагогічний університет
імені Володимира Винниченка
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського
Бердянський державний педагогічний університет
Гадяцький фаховий коледж культури і мистецтв
імені Івана Котляревського

ФІЛОСОФІЯ КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

24 березня 2022 р.
(24 червня 2022 р.)

Київ 2022

УДК 130.2:7.072.2:378(082)

Редакційна колегія: **Бенюк Богдан Михайлович** – професор, народний артист України; **Бенюк Олеся Богданівна** – кандидатка філософських наук, доцентка; **Богданов Ігор Тимофійович** – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН; **Годованюк Тетяна Леонідівна** – докторка педагогічних наук, професорка; **Зузяк Тетяна Петрівна** – докторка педагогічних наук, професорка; **Кириленко Катерина Михайлівна** – докторка педагогічних наук, професорка; **Клочек Лілія Валентинівна** – докторка психологічних наук, доцентка; **Коломієць Алла Миколаївна** – докторка педагогічних наук, професорка; **Кундеревиц Олена Вікторівна** – кандидатка філософських наук, доцентка; **Лиман Ігор Ігорович** – доктор історичних наук, професор; **Мартинюк Михайло Тадейович** – доктор педагогічних наук, професор; **Садовий Микола Ілліч** – доктор педагогічних наук, професор; **Соловей Віктор Володимирович** – кандидат педагогічних наук, доцент; **Спрогіс Катерина Анатоліївна** – старша викладачка, редакторка; **Терешко Інна Григорівна** – кандидатка педагогічних наук, доцентка.

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Київського національного університету культури і мистецтв
(протокол № 15 від 30 травня 2022 р.)*

*Всеукраїнську наукову конференцію «Філософія культурно-мистецької освіти»
zareєстровано Міністерством освіти і науки України відповідно до листа
Інституту модернізації змісту освіти № 22.1/10–28 від 12.01.2022 р.*

У зв'язку з вторгненням російської федерації в Україну 24 лютого 2022 р., запровадженням воєнного стану та активними бойовими діями на території України впродовж лютого–березня 2022 р., оргкомітет конференції прийняв рішення про перенесення дати конференції з 24 березня 2022 р. на 24 червня 2022 р. та проведення заходу дистанційно на платформі Google Meet.

Філософія культурно-мистецької освіти : матеріали Всеукр. наук. конф., м. Київ, 24 бер. 2022 р. (24 черв. 2022 р.). Київ, 2022. 240 с.

ISBN 978-966-602-353-0

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність поданого тексту, за правильне цитування джерел та посилання на них, а також за інші відомості, що містяться в тезах.

Роботи авторів, які не мають наукового ступеня (вченого звання), узгоджені та затверджені науковими керівниками.

Тези репрезентують погляди авторів тексту, які можуть не збігатися із позицією упорядників та редакторів.

© Київський національний університет
культури і мистецтв, 2022

ЗМІСТ

Барановська І. Г., Білоконь Я. В., Моркот Д. В.	Театр – мистецько-культурний простір для естетичного розвитку майбутніх учителів	13
Белінська Т. В., Демедюк Д. Р.	Компоненти розвитку креативності молодших школярів на уроках музичного мистецтва	16
Бенюк Б.-Г. Б.	Неформальна мистецька освіта: досвід Київської театральної акторської майстерні КАТЕАМ	19
Бенюк О. Б.	Студентоцентризований підхід та світоглядотворча місія освіти	22
Бикова О. В.	Формування професійних компетенцій майбутніх учителів хореографії у процесі позааудиторної роботи	25
Биркович Т. І.	Інноваційні процеси у сфері мистецької освіти	28
Богачова-Стрельцова Л. Г.	Вчення І. П. Павлова про умовні рефлекси та В. М. Бехтерева про розвиток мозку. Значення цих вчень для вокальної педагогіки	31
Бойко Л. П.	Студентоцентризм як основний принцип нової моделі освіти	34
Буркацький З. П., Барановський Ю. М.	Розвиток виконавської техніки у класі гри на духових інструментах	37
Бурська О. П.	Феноменологія музичного часу в контексті проблеми цілісності виконавської форми музики	40

Фрицюк В. А., Фрицюк В. М.	Розвиток креативності майбутніх учителів музичного мистецтва у класі акордеона	205
Фуркало В. С.	Культуротворчий потенціал релігієзнавчої освіти в незалежній Україні	207
Чумаченко О. П.	Роль мобільних додатків у контексті вивчення дисципліни «Історія мистецтв» для спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»	209
Швець І. Б., Лопатюк Ю. О.	Практичний досвід використання ідей театральної педагогіки у фаховій підготовці студентів спеціалізації «Режисура музично-виховних заходів»	212
Швець О. А., Коломієць Д. І., Бабчук Ю. М.	Нова філософія сучасного дизайну та методологія організації дизайн-освіти	215
Шеретюк Р. М.	Віленська картинна галерея видатних поляків у навчально-виховній праці Межиріцького осередку ордену піарів на Волині (початок ХІХ ст.)	219
Шимкова І. В., Цвілик С. Д.	Особливості дистанційного навчання студентів закладів вищої освіти засобами LMS Collaborator	222
Шум О. В.	Використання ІКТ під час проведення дистанційних онлайн-занять: вітчизняний та світовий досвід	226

**Фуркало
Вікторія Станіславівна**

кандидатка філософських наук,
доцентка кафедри соціальних
і правових дисциплін,
Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини
ORCID: 0000-0002-0502-3207

КУЛЬТУРОТВОРЧИЙ ПОТЕНЦІАЛ РЕЛІГІЄЗНАВЧОЇ ОСВІТИ В НЕЗАЛЕЖНІЙ УКРАЇНІ

Гуманітарна освіта охоплює цілий спектр знань, необхідних для того, щоб допомогти здобувачу вищої освіти з'ясувати своє місце у суспільстві, своє призначення, вибудувати власну шкалу цінностей, осмислити сенс людського існування.

Гуманітарна освіта в Україні багатовекторна і відіграє величезну роль у процесі розбудови держави, оскільки її пріоритетними напрямками є формування духовності, світогляду, культури сучасної людини, а її основоположними принципами виступає гуманізм, толерантність, неупередженість.

Нас цікавить, яке значення в освітньо-виховному процесі посідає релігієзнавча освіта.

Зміст вузівського курсу «Релігієзнавство» спрямований на те, щоб ознайомити студентів із предметом, категоріями, методами та методологією релігієзнавства, основними теоріями походження релігії, структурою релігії, головними функціями релігії, із класифікацією релігій, загальною та конкретною характеристикою релігій світу, з поняттями свободи совісті, з вітчизняними та міжнародними нормами, що регулюють церковно-державні відносини. Це дасть змогу студентам навчитися відстоювати свої світоглядні позиції, досліджувати механізм зв'язків релігії з економічними, політичними, соціальними структурами суспільства, толерантно ставитися до інакшевіруючих, невіруючих. Завдання вивчення дисципліни: підвищити загальну культуру здобувачів вищої освіти, системно ознайомити їх із найбільшими релігіями світу, змістом їх віровчення, історією поширення, сучасним впливом, а також тими змінами, що сталися в релігійному житті планети у добу глобалізації; зорієнтувати студентів у сучасній релігійній ситуації в Україні та тенденціях її розвитку; допомогти свідомо обрати власну світоглядну позицію, із розумінням і повагою ставитися до світоглядного вибору інших, поширювати цінності етики толерантності. Л. М. Мельник зазначає: «В процесі вивчення курсу студенти отримують знання про духовну і релігійну спадщину людства, загальнолюдські цінності, які зосереджені у релігійних вченнях, збагачують себе знаннями

про різноманітні релігійно-етичні системи» [3, 3–4]. «Моральним імперативом часу стає освіта, що враховує культурно-релігійне багатоманіття людського співтовариства, саме виживання якого залежить від здатності формувати міжконфесійну злагоду, налагоджувати діалог культур і цивілізацій» [1, 53].

Передбачено, що здобувачі вищої освіти по закінченню вивчення релігієзнавчого курсу набудуть здатність інтегрувати та використовувати у фаховій діяльності знання з релігієзнавства для аналізу і пояснення суспільних фактів, явищ, процесів, а також здатність цінувати та поважати релігії в їх різноманітності та мультикультурності, здійснювати професійну діяльність, поважаючи право кожного мати релігійні або вільнодумні переконання, адже у ст. 35 Конституції України зазначено: «Кожен має право на свободу світогляду і віросповідання. Це право включає свободу сповідувати будь-яку релігію або не сповідувати ніякої, безперешкодно відправляти одноособово чи колективно релігійні культи і ритуальні обряди, вести релігійну діяльність» [2].

Варто відзначити, що за роки незалежності нашої держави характерними рисами релігієзнавства стали «...об'єктивність, історизм, світоглядний плюралізм, позаконфесійність» [4, 66]. До того ж триває систематична робота з досліджень актуальних проблем функціональності релігії, світового релігійного процесу, релігієзнавчої та релігійної освіти, міжконфесійних відносин, місця і ролі релігійного чинника в житті українства, психології релігії, етнології релігії, природи атеїзму, конфесійного буття релігій в Україні, церковно-державних відносин, співвідношення релігії і культури, місця релігії у процесі національного відродження, впровадження релігійного плюралізму в освітню сферу тощо. Вагомий внесок у розвиток вітчизняного релігієзнавства зробили ряд науковців: Филипович Л., Колодний А., Виговський Л., Закович М., Лозко Г., Предко О., Черній А., Любащенко В., Шуба О., Маринович М., Бондаренко В., Юраш А., Новиченко М., Бублик С., Гаврилюк Т., Бодак В., Гаврілова Н., Кондратик Л., Москалець В. та інші.

Релігієзнавча освіта, яка за своєю природою є конфесійно незаангажованою, дозволяє знижувати рівень міжконфесійної напруги та релігійної нетерпимості у суспільстві, сприяє формуванню моральної культури особистості.

Список використаних джерел:

1. Гаврілова Н. Релігієзнавча освіта в контексті засобів формування міжконфесійної злагоди. *Українське релігієзнавство*. 2014. № 70. С. 45–53.
2. Конституція України : офіц. текст. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/constitution> (дата звернення: 19.02.2022).

3. Мельник Л. М. Особливості викладання навчальної дисципліни «релігієзнавство» у негуманітарних вузах. *Релігієзнавство в Київському університеті: інституційний та персональний виміри. До 55-річчя кафедри релігієзнавства* : матеріали всеукр. наук.-практ. конф., м. Київ, 22 вер. 2014 р. Київ, 2014. С. 3–5.
4. Подолян Я. В. Особливості українського релігієзнавства в незалежній Україні. *Релігієзнавство в Київському університеті: інституційний та персональний виміри. До 55-річчя кафедри релігієзнавства* : матеріали всеукр. наук.-практ. конф., м. Київ, 22 вер. 2014 р. Київ, 2014. С. 66–69.

**Чумаченко
Олена Петрівна**

кандидатка культурології, докторантка
кафедри мистецтвознавчої експертизи,
Національна академія керівних кадрів
культури і мистецтв
ORCID: 0000-0001-7803-9181

РОЛЬ МОБІЛЬНИХ ДОДАТКІВ У КОНТЕКСТІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ІСТОРІЯ МИСТЕЦТВ» ДЛЯ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 023 «ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО, ДЕКОРАТИВНЕ МИСТЕЦТВО, РЕСТАВРАЦІЯ»

Сучасна освіта в умовах стрімкої діджиталізації зіткнулась із новими викликами, на які треба знаходити нові гнучкі відповіді. Дисципліна «Історія мистецтв» викладається у багатьох ЗВО, і вона особливо важлива для спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», оскільки знання основних творів образотворчого мистецтва є невід'ємною складовою майбутньої роботи студентів цієї спеціальності.

Враховуючи, що інноваційні технології швидко розвиваються, до наступу пандемії активно використовувались мультимедійні технології із залученням трансляції основних шедеврів світового живопису в аудиторіях, але з появою COVID-19 ми зіткнулись із форматом on-line навчання, безперечно, що і тут знайшовся вихід у вигляді Google Classroom та інших платформ. Але у образотворчому мистецтві надзвичайно важливо, окрім практичних занять, постійно оновлювати теоретичні знання, і в цьому аспекті актуальним є використання мобільних додатків. Це дуже зручно для студентів, оскільки вони користуються ними в індивідуальному форматі, у формі тестів, є візуалізація образотворчого контенту, що сприяє активному запам'ятовуванню робіт, і також передбачає користування додатками в будь-який зручний для студента час.